

NADÁCIA F. A. HAYEKA BRATISLAVA

VÝROČNÁ SPRÁVA

2018

Nadácia F. A. Hayeka Bratislava, Jašíkova 6, 821 03 Bratislava, IČO: 317 845 77

O B S A H

1. NADÁCIA F. A. HAYEKA - PREDSTAVENIE

1.1 Predstavenie nadácie

1.2 Aktivity nadácie

2. PREHĽAD AKTIVÍT NADÁCIE V ROKU 2018

2.1 Vzdelávacia činnosť

2.1.1 Dvadsiaty tretí ročník vzdelávacieho programu - „Ekonómia pre budúcich lídrov“

2.1.2 Projekt

2.2 Analytická činnosť

2.2.1 Svetová ročenka konkurencieschopnosti ekonomík

2.2.2 Analýza verejných výdavkov a daňového a odvodového zaťaženia na Slovensku

2.2.3 Štúdiá "Ohrozujú nás systémové banky?"

2.3 Odborné konferencie a semináre

2.3.1 Workshop "Liberálne hodnoty v lokálnych podmienkach"

2.4 Medzinárodné aktivity

2.4.1 Medzinárodná sieť NGO "www.4liberty.eu network"

2.4.2 Projekt „Digital New Deal for V4“ - partner AMO – konferencia a paper

3. PLÁN AKTIVÍT NADÁCIE PRE ROK 2019

4. FINANCOVANIE NADÁCIE

ZOZNAM PRÍLOH VÝROČNEJ SPRÁVY

1. NADÁCIA F. A. HAYEKA – PREDSTAVENIE

1.1 Predstavenie Nadácie F. A. Hayeka Bratislava

Motto:

"Potrebujeme odvážnych mysliteľov, ktorí nepodľahnú moci a vplyvu lákavého pochlebovania a sú pripravení bojovať o ideály napriek tomu, že vyhliadka na skorý úspech je ešte veľmi malá."

Friedrich August von Hayek

Nadácia F. A. Hayeka je nezávislá a apolitická nezisková organizácia, založená v roku 1991 v Bratislave skupinou liberálne orientovaných slovenských ekonómov.

▪ Poslanie

Cieľom nadácie pri jej vzniku bolo najmä založiť novú, v tom čase ešte neexistujúcu, tradíciu liberálneho myslenia v SR. Poslaním nadácie je ponúkať praktické reformné návrhy trhových riešení ekonomických a sociálnych problémov, šíriť a propagovať myšlienky klasického liberalizmu v SR, byť platformou pre výmenu názorov odborníkov i širšej verejnosti, a rozvíjať základné ekonomické myšlienky a hodnoty v SR.

• Hodnoty

Základnými liberálnymi myšlienkami, ktoré sa Nadácia F. A. Hayeka snaží presadzovať, sú najmä slobodná voľba jednotlivca a jeho osobná zodpovednosť, trhovú ekonomiku, minimalizácia štátnych zásahov, znižovanie daní, vláda práva, neporušiteľnosť zmluvných záväzkov, dohôd a sľubov a nespochybniteľnosť práva každého jednotlivca na jeho vlastný život, slobodu a majetok.

V roku 2004 získala za svoju činnosť Nadácia F. A. Hayeka v Spojených štátoch amerických prestížnu **Templetonovu cenu za šírenie myšlienok slobody** (Templeton Freedom Award for Institute Excellence in Promoting Liberty).

Nadácia intenzívne spolupracovala a spolupracuje na viacerých reformách v oblasti školstva, dôchodkového zabezpečenia, riadenia verejných financií, daňového a odvodového zaťaženia atď. Počas svojej existencie si nadácia vybudovala aj veľmi dobré zahraničné vzťahy a dnes spolupracuje s mnohými významnými inštitúciami zo zahraničia napr. Cato Institute (USA), Fraser Institute (Kanada), Atlas Research Foundation (USA), Heritage Foundation (USA) a iné.

Povedali o Nadácii F. A. Hayeka:

Steve Forbes

Mediálny magnát a kandidát na prezidenta USA

neexistovala.

Slovensko sa dnes postupne stáva majákom demokratického kapitalizmu vo veľkej miere aj vďaka práci Nadácie. Táto organizácia napríklad dlhé roky presadzovala ideu rovnej dane, ktorá by sa mala od januára 2004 skutočne realizovať. Všetci z nás, vrátane investorov, ktorí majú dostatok rozumu, by mali byť vďační za to, že také občianske inštitúcie ako je *Nadácia F. A. Hayeka* sa zakoreňujú v bývalých socialistických krajinách. Ony sú totiž skutočnou hnacou silou západných reforiem a myšlienok."

Milton Friedman

Nositeľ Nobelovej ceny za ekonómiu

dôchodkový systém a vzdelávanie.

"Osobne silne podporujem prístup *Nadácie F. A. Hayeka*, založený na slobode jednotlivca ako kľúčovej spoločenskej hodnote. Oblasťami, v ktorých sú reformy posilňujúce osobnú zodpovednosť dôležité, sú

Ideálnym dôchodkovým systémom je, ak je každý jednotlivec zodpovedným za akumuláciu vlastných dôchodkových úspor. Spoločnosť môže poskytovať jednu všeobecnú záchrannú sociálnu sieť. Vo vzdelávaní by cieľom mal byť živý, aktívny, inovatívny systém, v ktorom si rodičia môžu slobodne vybrať školu pre svoje deti. Jedným zo spôsobov ako tento cieľ dosiahnuť, je kupónový plán, pri ktorom štát dá každému študentovi poukaz v určenej hodnote, ktorý študent použije pri zaplatení vzdelania vo vybranej škole."

1.2 Aktivity Nadácie F. A. Hayeka Bratislava

Vzdelávanie

Vzdelávacie programy nadácie sú určené širokému okruhu záujemcov. Základný program, [Letná škola ekonómie](#), určený pre študentov od 18 rokov a stredoškolských učiteľov ekonomických predmetov bol od roku 2016 pretransformovaný na „Ekonómiu pre budúcich lídrov“. [Liberálne víkendy](#) sú určené pre vysokoškolských študentov, doktorandov, analytikov a novinárov. Na všetkých programoch a seminároch Nadácie F. A. Hayeka prednášajú poprední odborníci a skúsení lektori zo Slovenska, Českej republiky, USA a ďalších krajín.

Analýzy, štúdie

Nadácia F. A. Hayeka pravidelne publikuje analýzy, štúdie, stanoviská alebo je partnerom medzinárodných výskumných projektov, medzi ktorými majú najdôležitejšie miesto [Index ekonomickej slobody](#), [Svetová ročenka konkurencieschopnosti ekonomiky](#) a [Analýza verejných výdavkov a daňového a odvodového zaťaženia v SR](#). V roku 2010 pribudol do portfólia zverejňovaných indexov [Index vlastníckych práv](#), v roku 2014 aj [Index svetového talentu](#). Ďalšie oblasti záujmu pokrývajú agendu dôchodkového zabezpečenia, daňovej a odvodovej politiky, riadenia verejných financií, regulačného a administratívneho zaťaženia podnikania, lepšej regulácie, reformy vzdelávania a pod.

Odborné konferencie, semináre

Nadácia F. A. Hayeka sa venuje príprave odborne zameraných konferencií, seminárov a workshopov v rôznych oblastiach – daňová a odvodová politika, regulačné a administratívne zaťaženie podnikania, budúcnosť peňazí, v minulosti ekonomické vzdelávanie, privatizácia, liberalizácia energetického sektora, dôchodková reforma a pod. Najväčším úspechom bolo právo organizovať stretnutie [Mont Pélerinskej spoločnosti](#), ktorá združuje viac ako 500 významných liberálov z celého sveta a len do programu bratislavského stretnutia sa zapojili traja nositelia Nobelovej ceny za ekonómiu – [Gary Becker](#), [Milton Friedman](#) a [James Buchanan](#). V posledných rokoch zaradila do svojich aktivít aj moderné formy online seminárov a streamovaných konferencií.

Projekty

Nadácia F. A. Hayeka priamo realizuje alebo sa spolupodieľa na príprave a implementácii rôznych projektov v oblasti výchovy, vzdelávania, efektívnej verejnej správy, merania regulačného zaťaženia a pod., prípadne sa experti nadácie zapájajú ako externí experti, konzultanti, odborní garanti do realizácie takýchto projektov.

Publikácie

Experti Nadácie F. A. Hayeka pravidelne publikujú v slovenských médiách. Publikačná činnosť zahŕňa vydávanie vlastných diel i prekladov známych autorov klasického liberalizmu, vydávanie odborných analýz, štúdií, materiálov ekonomického vzdelávania – učebníc, manuálov a informačných materiálov, pravidelné publikovanie článkov v tlačенých aj elektronických médiách. Experti nadácie pravidelne prispievajú svojimi článkami a postrehmi v anglickom jazyku na medzinárodný portál [4liberty.eu](#) a do štvrťročne publikovanej [4liberty review](#).

2. Prehľad aktivít nadácie v roku 2018

2.1 Vzdelávacia činnosť

Nadácia F. A. Hayeka podporuje rozvoj všeobecného ekonomického vzdelania formou organizácie vzdelávacích programov, ktoré významnou mierou pomáhajú v rozvíjaní a presadzovaní myšlienok slobody jednotlivca, nedotknuteľnosti súkromného vlastníctva a obmedzia zásahov štátu na Slovensku. Vo svojich programoch sa zameriava hlavne na vzdelávanie talentovaných a ambiciózných študentov a mladých ľudí, ktorí v budúcnosti budú tvoriť elitu spoločnosti a vplývať na jej smerovanie.

Prostredníctvom rôznych projektov sa snažia experti nadácie vstupovať priamo do tvorby návrhov učebných osnov, podieľajú sa na vypracovaní interaktívnych učebníc pre študentov stredných škôl, metodických príručiek a manuálov pre stredoškolských pedagógov v oblasti ekonomického a podnikateľského vzdelávania.

2.1.1 Dvadsiaty tretí ročník „Ekonómie pre budúcich lídrov“

Letná škola ekonómie a podnikania je týždňový vzdelávací program, určený pre študentov tretích a štvrtých ročníkov stredných škôl a učiteľov ekonomických a spoločenskovedných predmetov stredných aj základných škôl zo všetkých regiónov Slovenska. V roku 2016 bol názov aj obsah programu modifikovaný a aktualizovaný do podoby určenej pre študentov a mladých ľudí pod názvom „**Ekonómia pre budúcich lídrov**“.

Cieľom programu je podnietiť záujem študentov o štúdium ekonómie, o zvýšenie ich finančnej gramotnosti, podnikateľských a manažérskych schopností, prezentačných a komunikačných zručností a zaistiť, aby ako budúca pracovná sila disponovali schopnosťami, vyžadovanými trhom práce. Projekt pomáha vyhľadávať mladých lídrov, ambiciózných a šikovných mladých ľudí, s ktorými je možné ďalej spolupracovať, podporovať ich a ktorí sa neskôr stanú hybnou silou ekonomického rozvoja. Sprostredkuje študentom znalosti, vedomosti a zručnosti, ktoré v súčasnom systéme vzdelávania absentujú.

Prináša zmenu ich hodnotovej orientácie, poskytuje im prepojenie teoretických poznatkov na aplikačnú prax, podporuje rozvoj ich líderských a komunikačných zručností, rozvíja ich ekonomickú, podnikateľskú a finančnú gramotnosť. Týmto všetkým prispieva k zvýšeniu možností mladých ľudí uplatniť sa na trhu práce.

Je realizovaný prostredníctvom netradičných interaktívnych prednášok, prípadových štúdií, ekonomických hier, manažérského tréningu a zaujímavých diskusií so slovenskými aj zahraničnými lektormi.

Letný vzdelávací program pripravuje už po mnoho rokov Nadácia F. A. Hayeka v licencií americkej **Nadácie pre výučbu ekonómie (Foundation for Teaching Economics)**.

Dvadsiaty tretí ročník **Ekonómie pre budúcich lídrov** sa opäť uskutočnil v malebnom prostredí Kremnických vrchov v horskom hoteli Remata pri Handlovej v termíne 6. – 11.

augusta 2018. Zúčastnilo sa ho 30 študentov z celého územia Slovenskej republiky, pričom záujem o účasť ako každý rok prevýšil počet voľných miest.

Pod celkový úspech programu sa aj v roku 2018 podpísala účasť skúseného a atraktívneho tímu lektorov a manažéra celého programu **Martina Menšíka**. Tím tvorili **Ján Oravec**, prezident Združenia podnikateľov Slovenska, riaditeľ nadácie **Matúš Pošovanc** a jej analytici **Martin Reguli**, **Tomáš Púchly** a **Martin Lindák** a skúsená pedagogička z Českej republiky, **Ing. Dana Pospíchalová**. Z hosťujúcich spíkrov to boli **D. R. Seckinger**, Economic officer z Veľvyslanectva USA z Bratislavy, **Ivan Švejna**, štátny tajomník Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR, **Martin Hošták**, tajomník Republikovej únie zamestnávateľov a **Mário Havel**, reprezentujúci fórum Students for Liberty.

Hosťujúci spíkri predniesli príspevky na témy významu podnikania (D. R. Seckinger), trhu práce a sociálneho dialógu v SR (Martin Hošták).

Voliteľné večerné diskusie pre mladých lídrov, ktoré študenti dobrovoľne navštevovali, boli zamerané hlavne na predstavenie úspešných príkladov a pozitívnych vzorov z radov mladých podnikateľov, hodných nasledovania a slúžiacich ako inšpirácia pre účastníkov programu. Spomedzi mladých lídrov možno spomenúť napríklad **Oľgu Bušo**, Podnikateľku roka 2017 na Slovensku.

Účastníci a tím lektorov Ekonómie pre budúcich lídrov 2018

Realizáciu Letnej školy ekonómie v roku 2018 umožnilo už po šiesty krát svojou finančnou podporou **Veľvyslanectvo USA v Bratislave**. Tento ročník podujatia finančne podporili aj nemecká nadácia **Friedrich Naumann Stiftung für die Freiheit** a slovenská **Republiková únia zamestnávateľov**. Všetkým sponzorom srdečne ďakujeme.

2.2 Analytická činnosť

Významnou časťou aktivít Nadácie F. A. Hayeka je jej pôsobenie na poli návrhov a presadzovaní spoločenských reforiem na Slovensku. Výskumná a analytická činnosť sa orientuje na analýzu hospodárskej politiky, najmä na oblasť verejných výdavkov, stanovenie dňa daňovej slobody, analýzy ekonomických reforiem (napr. reformy penzijného systému, reformy vzdelávacieho systému a pod.). V posledných rokoch je to predovšetkým agenda tzv. Lepšej regulácie, sledovanie a meranie administratívneho a regulačného zaťaženia podnikania v SR a mnohé iné.

Nadácia je tiež pravidelne partnerom medzinárodných projektov, ktorých cieľom je vypracovanie najrôznejších indexov, porovnávacích rebríčkov a hodnotení ekonomickej slobody, konkurencieschopnosti ekonomík, kvality podnikateľského prostredia a pod.

2.2.1 Svetová ročenka konkurencieschopnosti ekonomík

Renomovaný švajčiarsky **Inštitút pre rozvoj manažmentu** (Institute for Management Development) v spolupráci s bratislavskou **Nadáciou F. A. Hayeka** a 56 ďalšími organizáciami z celého sveta zverejnil aj v roku 2018 Svetovú ročenku konkurencieschopnosti ekonomík - **World Competitiveness Yearbook (WCY)**. Výsledky boli prezentované formou zverejnenia a distribúcie tlačovej správy dňa 23. 05. 2018.

Rebríček porovnával konkurenčnú schopnosť **63 krajín sveta**, vrátane Slovenska. Index vyjadruje kvalitu podnikateľského prostredia, pričom za kvalitné sa považuje také, ktoré najviac napomáha podnikom presadiť sa doma i v zahraničí.

Prvú priečku v roku 2018 ovládli **Spojené štáty americké**. Na druhom a treťom mieste sa umiestnili Hongkong a Singapur, oproti minulému roku z prvej trojky vypadlo Švajčiarsko. Na ostatných miestach prvej desiatky sa umiestnili Holandsko, Švajčiarsko, Dánsko, Spojené arabské emiráty, Nórsko, Švédsko a na desiatom mieste Kanada.

Slovenská republika sa v roku 2018 umiestnila na **55. mieste** spomedzi 63 hodnotených krajín. V medziročnom porovnaní sa postavenie Slovenska zhoršilo o 4 miesta.

V porovnaní s najbližšími susedmi je **Slovensko** v kvalite podnikateľského prostredia za **Českou republikou (29.)**, ktorá sa stala zároveň najúspešnejšou krajinou regiónu V4, hoci si pohoršila o jednu priečku. Ďalej je za Poľskom, ktoré je na 34. priečke, pričom sa medziročne zlepšilo o 4 miesta. Slovensko sa dokonca umiestnilo až o 8 miest za Maďarskom, ktorému patrí 47. priečka (čo je zlepšenie o päť miest). Treba pripomenúť, že Slovensko patrilo v rokoch 2007 – 2009 medzi vysoko konkurenčné krajiny (30. miesto), čo sa nám za ostatné roky nepodarilo udržať.

Najväčšími výzvami pre rast konkurenčnej schopnosti v budúcnosti Slovensko sa stali: nedostatok kvalifikovaných zamestnancov, vysoké administratívne zaťaženie podnikov, nadchádzajúca digitalizácia podnikov na Slovensku, vysoké náklady na prijímanie a prepúšťanie zamestnancov a absencia reforiem vo vzdelávaní a verejných službách.

Index konkurencieschopnosti ekonomík, publikovaný už od roku 1989, porovnáva a hodnotí **346 rozličných kritérií**, ktoré sú združené v štyroch základných oblastiach - ekonomický rozvoj, efektivita vlády, efektivita podnikov a infraštruktúra. Dve tretiny dát predstavujú „tvrdé“, objektívne údaje, ako napríklad štatistiky o každej krajine, a sú pre potreby indexu získané zo správ medzinárodných organizácií. Subjektívne hodnotenia zvyšných faktorov v indexe boli získané na základe prieskumu u viac než 6200 top manažérov zo všetkých krajín.

2.2.2 Analýza verejných výdavkov a daňového a príspevkového zaťaženia v SR so stanovením Dňa daňovej slobody 2018

Už od roku 1999 vyhlasujú každoročne **Nadácia F. A. Hayeka** v spolupráci so **Združením daňových poplatníkov Slovenska** tzv. **Deň daňovej slobody**. Deň daňovej slobody je jednoduchým, zrozumiteľným a ľahko pochopiteľným spôsobom, ako všetkým slovenským občanom – daňovým poplatníkom – priblížiť hospodárenie vlády. Zároveň im poskytuje informáciu o tom, aká je skutočná výška ich celkového daňového a odvodového zaťaženia. **Deň daňovej slobody** je obrazne povedané dňom, do ktorého

priemerný občan odovzdá celý svoj zárobok štátu na daniach a ďalších povinných platbách, zatiaľ čo od nasledujúceho dňa si celý svoj zárobok ponecháva.

Deň daňovej slobody, ktorý vyjadruje celkovú mieru prerozdelenia príjmov v slovenskej ekonomike, pripadol podľa analýzy Združenia daňových poplatníkov Slovenska a Nadácie F. A. Hayeka v roku **2018 na 25. mája**.

V roku 2018 pracovali občania pre štát **144 dní**, čo je o 10 dní menej oproti minulému roku. Miera štátneho prerozdelenia v slovenskej ekonomike sa po troch rokoch zhoršovania výrazne znížila.

Podľa analýzy predstavovala odhadovaná miera prerozdelenia za rok 2018 v slovenskej ekonomike **39,34 %** hrubého domáceho produktu. Inými slovami to znamená, že z každého eura vytvoreného v našej ekonomike štát v roku 2018 prerozdelenil viac ako **39 centov**.

Pod **posunom Dňa daňovej slobody 2018** v prospech daňovníkov sa podpísali najmä tri faktory:

1. **Ekonomika rástla podstatne rýchlejšie** ako verejné výdavky. Ministerstvo financií prognózovalo ešte ďalšie zrýchlenie rastu našej ekonomiky na medziročnú úroveň až 4,2 percenta. Slovensko by tak malo byť piatou najrýchlejšie rastúcou krajinou v rámci EÚ. Výsledkom je relatívne nižšia miera prerozdelenia v ekonomike v predošlých rokoch.

2. **Robustný trh práce znamenal dobré správy pre dôchodky**. Slovensko dosiahlo historicky najnižšie hodnoty miery evidovanej nezamestnanosti. Niekoľko rokov po sebe sme tiež zaznamenali významný nárast miezd. Viac pracujúcich tak platí vyššie odvody. Pre štát to znamená, že z daní potrebuje vynakladať menej peňazí na krytie deficitu účtu dôchodkového poistenia. Tento vplyv je však dočasný a tieto výdavky v prípade vypuknutia krízy významne a rýchlo opäť narastú.

3. **Slovensko čerpalo menej eurofondov**. Štátny rozpočet 2018 počítal s čerpaním o takmer 1,3 miliardy eur nižším ako v predošlom roku. Situácia bola rovnaká naprieč verejným sektorom. Napríklad NDS minula v roku 2018 na investície o takmer 500 miliónov eur z európskych peňazí menej ako mala v rozpočte na rok 2017. Pri ŽSR to bolo o 132 miliónov eur menej. Tento vývoj významne vplýval na aktuálnu mieru prerozdelenia v slovenskej ekonomike.

Výsledky analýzy verejných výdavkov a daňového a príspevkového zaťaženia v SR so stanovením Dňa daňovej slobody 2018 boli prezentované na **tlačovej konferencii** dňa **25. 5. 2018** a formou distribúcie tlačovej správy. Vyhlásenie Dňa daňovej slobody sa stretol s veľkým záujmom médií, odbornej aj laickej verejnosti, čo sa prejavilo vo výraznom mediálnom pokrytí a množstve následných mediálnych výstupov.

2.2.3 Štúdia „Ohrozujú nás systémové banky?“

V júni 2018 pripravili experti nadácie analytickú štúdiu pod názvom **„Ohrozujú nás systémové banky?“**

Regulačné orgány a centrálni bankári všetkých upokojujú, že kríza z roku 2008 je zažehnaná. Hlavné ekonomické nervové zakončenia systému – **systémové bankové domy** – musia naplňať určité regulačné kritériá, aby boli pripravené na potenciálnu ďalšiu krízovú udalosť. Ako sú však na tom z hľadiska vlastnej kapitalizácie najvýznamnejšie bankové domy sveta? Ktoré systémové banky sú dnes pripravené na krízovú udalosť lepšie a ktoré horšie? Ak by nastala krízová udalosť, kam sa nasmeruje pozornosť investorov z hľadiska ich obáv a naopak z hľadiska ich racionality? Na všetky tieto otázky hľadala pripravená štúdia odpovede.

Jej cieľom bolo poskytnúť jeden z pohľadov na kľúčové časti „**kostry**“ **finančného systému – systémové banky**, ktoré majú dopad na celý organizmus - svetovú ekonomiku. Policy paper hodnotí systémové bankové domy od roku 2008 až do konca roku 2017 (záverečné súvahy) z hľadiska ich kapitálovej vybavenosti. Tieto systémové banky majú podľa Financial Stability Board najväčší vplyv na globálny bankový systém, ktorý je v súčasnosti priam hydraulicky previazaný. Ak sa stane niečo systémovej banke, môže na to doplatiť celý bankový systém a s ním i jeho klienti, t.j. ľudia z celého sveta.

Štúdia predstavila najprv dôvody pre zameranie sa na konkrétne vybrané ukazovatele.

Následne boli uvedené výsledky, ktoré dosiahli systémové banky globálneho finančného systému vo vybraných ukazovateľoch a ich porovnanie, ktoré následne umožnilo

identifikovať tie finančné inštitúcie, ktoré ku koncu roka 2017 predstavovali najväčšie riziko pre globálny finančný systém. Pre informáciu a zaujímavosť sú v štúdii uvedené aj údaje o tom, ako je na tom slovenský finančný systém. Záver štúdie prináša zhodnotenie súčasného stavu a miery rizika v súčasnom bankovom systéme, a tým aj miery fragility celého systému. Štúdia nemala ambíciu predpovedať, či a kedy nejaká krízová udalosť globálneho rozmeru nastane, mala za cieľ ukázať, ako je na túto potenciálnu udalosť svetový finančný systém pripravený.

Štúdia bola prezentovaná médiám aj reprezentantom širšej odbornej verejnosti formou **tlačovej správy** a bola propagovaná aj na sociálnych sieťach a web stránke nadácie.

2.3 Odborné konferencie a semináre

Snažiac sa šíriť myšlienky liberalizmu v praxi a presadzovať ich na všetkých úrovniach - od verejných diskusií až po ovplyvňovanie prijímaných rozhodnutí v legislatívnom a exekutívnom procese - usporadúva Nadácia F. A. Hayeka medzinárodné konferencie, odborné semináre a workshopy na aktuálne témy hospodárskeho života Slovenskej republiky.

Tieto podujatia, tradične s kvalitným obsadením rečníkov a prednášajúcich, vysoko aktuálnymi témami, medzinárodnou účasťou si získali medzi slovenskou odbornou verejnosťou vysoký kredit.

2.3.1 Workshop „Liberálne hodnoty v lokálnych podmienkach“

Nadácia F. A. Hayeka tak ako minulé roky pripravila víkendový workshop pod názvom „**Liberálne hodnoty v lokálnych podmienkach**“.

Tohtoročný seminár sa uskutočnil v dňoch **07. – 09. 09. 2018 v Trenčíne** a zúčastnila sa ho desiatka mladých študentov. Celé podujatie bolo vedené formou workshopu a vzájomných moderovaných diskusií účastníkov na aktuálne témy spoločenského,

ekonomického, ale aj politického diania v konkrétnom regióne, samozrejme z pohľadu hodnôt klasického liberalizmu a zúčastnili sa ho experti nadácie ako lektori.

2.4 Komunálne, regionálne a medzinárodné aktivity

2.4.1 Medzinárodná sieť „4liberty.eu network“

Už niekoľko rokov je nadácia členom a aktívnou súčasťou medzinárodnej siete neziskových organizácií, združených pod názvom „**4liberty.eu network**“, ktorá vznikla a funguje s podporou nemeckej nadácie **Friedrich Naumann Stiftung für die Freiheit**. Sieť 4liberty.eu spája 15 inštitúcií, nezávislých think - tankov z krajín strednej a východnej Európy, ktorých spoločným cieľom je šíriť myšlienky liberalizmu a prispievať k ich propagácii, predovšetkým v tzv. postkomunistických krajinách ako Poľsko, Maďarsko, Slovensko, Česko, Slovinsko, Bulharsko, Estónsko Lotyšsko, Ukrajina a Gruzínsko. Spolu vyvíjajú maximálne úsilie, aby liberálny pohľad a perspektívu urobili dostupnejšiu nielen v Európe, ale i vo svete.

4liberty.eu realizuje spoločné cezhraničné aktivity, organizuje pravidelné stretnutia jednotlivých členských think-tankov, spravuje vlastnú webovú stránku v anglickom jazyku a prispieva aj finančnou podporou na aktivity svojich členov.

4liberty.eu portál je platformou expertov a intelektuálov z krajín východnej a strednej Európy s liberálnym povedomím pre zdieľanie ich myšlienok a názorov. Pravidelne tu publikujú články, komentáre, analýzy a postrehy odrážajúce aktuálne politické, ekonomické, sociálne a kultúrne dianie. Vďaka spolupráci autorov z rôznych krajín má portál ambíciu byť najširším a najobjektívnejším zdrojom informácií o regionálnych témach v liberálnom kontexte a poskytnúť platformu pre liberálnu diskusiu a vzájomnú výmenu myšlienok.

Network vydáva od roku 2014 vlastnú revue na pravidelnej báze (2 x ročne, vždy v apríli a októbri), pričom každá revue ma svoje tematické zameranie a obsahuje cca 10 článkov, analýz, štúdií od jednotlivých členských organizácií. Expert a analytici nadácie sú pravidelnými prispievateľmi do revue. V roku 2018 boli vydané nasledovné revue:

1. **Freedom – it´s personal** – apríl 2018
2. **De (Centralization) under Examination** – október 2018

Nadácia bola aj v roku 2018 aktívnym spolurealizátorom, účastníkom a prispievateľom v rámci tohto medzinárodného zoskupenia.

2.4.1 Projekt „Digital New Deal for V4“

V roku 2018 sa experti nadácie zapojili do realizácie medzinárodného projektu viacerých mimovládnych organizácií pod názvom „**Digital New Deal for V4**“. Hlavným realizátorom bol český think- tank Asociace pro mezinárodní otázky, spolupracujúcimi inštitúciami boli okrem Nadácie F. A. Hayeka aj maďarský Inštitút slobodného trhu (Szabad Piac Intézet) a poľský inštitút Liberté.

Hlavným cieľom projektu bolo otvoriť širokú odbornú diskusiu o tom, aké sú najlepšie cesty pre krajiny V4 v kontexte prebiehajúcej digitálnej revolúcie. Za týmto účelom boli publikované zozbierané dáta a informácie od kľúčových stakeholderov v regióne V4 v rámci digitálnej agendy a boli navrhnuté politické odporúčenia odrážajúce regionálne špecifiká.

Hospodárska konvergencia v porovnaní k priemeru EU (HDP na obyvateľa a pridanú hodnotu) je dlhodobou snahou zemí V4, ktorej naplnenie ale bude trvať ešte niekoľko desiatok rokov. Počas tohto obdobia bude hospodárske a spoločenské prostredie silne ovplyvnené novými technológiami, vrátane automatizácie, umelej inteligencie a robotiky, priemyslu 4.0 a mnohých nových spôsobov využitia internetu v každodennom živote a v

ekonomických transakciách. Stratégie, ktoré v dnešnej dobe prinášajú rast, nemusia byť užitočné v blízkej budúcnosti. V tomto rýchlo sa meniacom svete je preto nutné prijať

stratégie vhodné nielen pre súčasnú situáciu, ale aj pre budúcnosť. Projekt sa snažil reflektovať práve túto situáciu. V rámci projektu bolo realizovaných viacero aktivít, pozostávajúcich zo série workshopov vo všetkých zapojených krajinách a z prípravy analytických štúdií.

Úvodný výskumný dokument projektu pod názvom **„Researching V4’s Strategies for Society 4.0”** (publikovaný

v apríli 2018) sa skladá zo 4 správ zo zapojených krajín s analýzami SWOT, ktoré identifikujú silné a slabé stránky, príležitosti a hrozby pre Maďarsko, Poľsko, Slovenskú republiku a Českú republiku v kontexte ich transformácie na priemysel/spoločnosť 4.0.

Záverečná štúdia pod názvom **„Digital New Deal for V4: How do we Stand with New Technologies?”** poukazuje na pripravenosť krajín V4 na procesy digitalizácie. Odpovedá na otázky: Ako sa regiónu V4 darí v porovnaní so zvyškom sveta a čo si myslia experti v jednotlivých regiónoch o nových technológiách? Čo je potrebné urobiť pre to, aby sme dokázali optimalizovať pozitívne dopady nových technológií, zatiaľ čo by sa dali znižovať ich negatíva? Tento policy paper ponúka prehľad názorov predstaviteľov priemyselného sektora, start-upov, obchodných komôr, spotrebiteľských organizácií, akademickej pôdy a politikov na uvedené otázky a prezentuje, čo si myslia o budúcnosti regiónu.

K projektu sa dňa 24. 10. 2018 konala v Bratislave medzinárodná konferencia pod názvom **„DIGITAL V4: What is the Fate of our Region in Times of New Technologies?”**, ktorá prezentovala výsledky a výstupy projektu a závery a hodnotenia záverečnej štúdie projektu.

3. Plán aktivít nadácie pre rok 2019

Vzdelávacia činnosť

Nadácia bude v roku 2019 pokračovať v udržiavaní tradície úspešných vzdelávacích projektov. Počas leta plánuje opäť uskutočniť tradičný letný vzdelávací program v aktualizovanej podobe pod názvom „Ekonomia pre budúcich lídrov“, určený vybraným študentom stredných škôl.

Nadácia sa bude venovať organizácii a podpore a spolupodieľať sa na realizácii akýchkoľvek zaujímavých projektov z oblasti ekonomického a podnikateľského vzdelávania v SR.

Analytická činnosť

Nadácia sa bude aj naďalej venovať spolupráci so zahraničnými inštitúciami na zostavovaní rôznych indexov, rebríčkov, porovnávacích štúdií a prieskumov a prezentácii ich výsledkov pred slovenskou odbornou aj laickou verejnosťou formou tlačových správ, tlačových konferencií a vystúpení v médiách. Okrem toho bude nadácia priebežne pokračovať v príprave a zverejňovaní odborných analýz a štúdií v rôznych oblastiach ekonomického a sociálneho diania. Tím expertov nadácie opäť vypracuje Analýzu verejných výdavkov a celkového daňového a odvodového zaťaženia občanov v SR a bude ju prezentovať tradičnou formou vyhlásenia tzv. Dňa daňovej slobody so sprievodnými aktivitami (tlačová správa, tlačová konferencia, happening, aktuálna web stránka, prípadne iné propagačné aktivity).

Organizácia odborných konferencií, seminárov, workshopov

Nadácia plánuje pokračovať v tradícii organizovania prednášok, medzinárodných konferencií, odborných seminárov, workshopov a diskusných fór na aktuálne témy ekonomického, sociálneho a politického života, aj v novom formáte - online seminároch, naživo vysielaných na spravodajských alebo iných webových portáloch, ktoré sa osvedčili v predošli rokoch ako atraktívna forma s vysokou sledovanosťou.

Publikačná a vydavateľská činnosť

Nadácia sa aj v roku 2019 bude venovať publikačnej a editorskej činnosti, so špeciálnym zameraním na ponuku a distribúciu ťažiskových titulov nadácie v podobe elektronických publikácií.

Nadácia sa bude aj naďalej prezentovať svoj odborný potenciál prostredníctvom aktívnej spolupráce s významnými slovenskými aj medzinárodnými mienkotvornými tlačmi aj elektronickými médiami a pravidelne spolupracovať i s redaktormi spravodajských a publicistických relácií, pokračovať v publikovaní odborných aj popularizačných článkov, komentárov a postrehov.

120. výročie narodenia F. A. Hayeka

Rok 2019 je rokom 120. výročia narodenia F. A. Hayeka, ktorého meno nadácia nesie. Pri tejto príležitosti bude nadácia realizovať mimoriadne aktivity, ktorými si výročie pripomenie. Hlavnou aktivitou bude príprava série náučných dokumentárnych filmov o tvorbe a myšlienkach tohto veľikána svetovej ekonómie a spoločenských vied, na ktorej bude spolupracovať s významnými filozofmi, vedcami a znancami Hayekovho diela, reedíciu jeho najznámejšej knihy „Cesta do nevoľníctva“ a obnovené vydanie publikácie o tomto významnom ekonómovi od autora Eamonna Butlera „Hayek a jeho prínos k politickému a ekonomickému mysleniu dneška“.

4. Financovanie nadácie

Prehľad o daroch a príspevkoch poskytnutých nadácii v roku 2018

POSKYTOVATEĽ	AKCIA	SUMA V €
Grantová zmluva – Veľvyslanectvo USA v Bratislave	Ekonomia pre budúcich lídrov 2018	5.094,00
Prijaté príspevky od fyzických osôb	Ekonomia pre budúcich lídrov 2018 – účastnícke poplatky	1.785,00
Prijatý príspevok od inej inštitúcie – Friedrich Naumann Stiftung	Ekonomia pre budúcich lídrov 2018	2.000,00
Daňové asignácie, použité počas roka 2018	Aktivity nadácie – v zmysle nadačnej listiny	6.135,72
DARY A PRÍSPEVKY SPOLU		15.014,72

Prehľad príjmov (výnosov) podľa zdrojov a ich pôvodu v roku 2018

ZDROJ PRÍJMOV	SUMA V €
Vlastná činnosť - tržby za vlastné výrobky (publikácie) - nezdaňovaná	256,21
Vlastná činnosť nezdaňovaná – tržby z predaja služieb - nezdaňovaná	4.099,99
Vlastná činnosť zdaňovaná	0,00
Granty, finančné dary a príspevky	15.014,72
Úroky na účtoch, kurzové zisky	28,57
Zmena stavu zásob - publikácií na sklade	- 226,31
VÝNOSY SPOLU	19.173,18

Príjmy (výnosy) - celkom: 19.173,18 €

Prehľad o fyzických a právnických osobách, ktorým nadácia poskytla v roku 2018 prostriedky na verejnoprospešný účel v zmysle nadačnej listiny

Zoznam fyzických osôb, ktorým nadácia poskytla materiály a účasť na vzdelávacích seminároch a ostatných podujatiach nadácie v rámci plnenia verejnoprospešného účelu nadácie tvorí prílohu výročnej správy.

Prehľad výdavkov (nákladov) na správu nadácie v roku 2018 v členení podľa § 28 ods. 2 a 3 zákona č. 34/2002 o nadáciách

DRUH VÝDAVKOV NA SPRÁVU	SUMA v €
Odmena za výkon správcu	0,00
Prevádzka – materiál, kanc. potreby	0,00
Prevádzka - energie , opravy	41,89
Prevádzka – ostatné služby	378,36
Prevádzka – nájomné	2.701,87
Prevádzka - cestovné	0,00

Prevádzka – reprezentačné	119,60
Mzdové náklady	3.300,00
SP a ZP ku mzdám	1.161,60
Kolky, ostané poplatky	3,50
Ostatné finančné náklady	79,17
Daň z úrokov zrážková, daň z príjmu	0,00
NÁKLADY NA SPRÁVU SPOLU	7.785,99

Prehľad celkových výdavkov (nákladov) nadácie v roku 2018 v členení na výdavky podľa jednotlivých druhov činnosti nadácie (osobitne výška výdavkov na správu nadácie)

DRUH ČINNOSTI NADÁCIE	SUMA v €
1. Index ekonomickej slobody	0,00
2. Portál „samospravaonline.sk“, jeho prevádzka	40,50
3. Network 4liberty.eu, príspevky do 4liberty review	202,80
4. Svetová ročenka konkurencieschopnosti - WCY	330,84
5. Deň daňovej slobody	42,00
6. Štúdia banky	817,67
7. Ekónómia pre budúcnosť lídrov 2017	8.603,94
8. Seminár „Liberálne hodnoty v lokálnych podmienkach“	920,00
9. Projekt „New Digital Deal“	1,80
10. Index svetového talentu	0,00
15. Publikácie nadácie	3,20
Poskytnuté príspevky z podielu zaplatenej dane	659,96
Náklady na správu nadácie	7.785,99
NÁKLADY SPOLU	19.408,70

Výdavky (náklady) - celkom: 19.408,70 €

Prehľad o činnosti nadačných fondov spolu s prehľadom o prostriedkoch nadačných fondov v zmysle § 13 zákona č. 34/2002 o nadáciách

Nadácia F. A. Hayeka nemá vytvorený nadačný fond v zmysle § 13 zákona č. 34/2002 o nadáciách a o zmene Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov a nemá teda ani žiadne prostriedky nadačných fondov.

Ročná účtovná závierka - výkaz ako príloha

Od 1. 1. 2000 účtuje Nadácia v sústave podvojného účtovníctva - výkaz Účtovná závierka neziskovej účtovnej jednotky v sústave podvojného účtovníctva Úč NUJ. Výkaz tvorí prílohu výročnej správy.

Zmeny v nadačnej listine a v zložení orgánov nadácie

V hodnotenom období, t .j. v priebehu roka 2018 nenastali žiadne zmeny v zložení orgánov nadácie.

Prílohy výročnej správy

Zoznam príloh výročnej správy Nadácie F. A. Hayeka za rok 2018:

- Príloha č. 1: Ročná účtovná závierka neziskovej účtovnej jednotky v sústave podvojného účtovníctva Úč NUJ - kópia závierky
-
- Príloha č. 2: Zápisnica zo zasadnutia správnej rady zo dňa 08. 01. 2018 – kópia zápisnice – schválenie výdavkov na správu nadácie pre rok 2018
- Príloha č. 3: Zápisnica zo zasadnutia správnej rady zo dňa 28. 05. 2018 – kópia zápisnice – schválenie HV za rok 2017 a spôsobu zúčtovania HV za rok 2017
- Príloha č. 4: Zoznam fyzických osôb, ktorým nadácia poskytla materiály a účasť na vzdelávacom seminári „Ekonomia pre budúci lídri 2018“

Vypracovaná v Bratislave, dňa 28. 05. 2019

RNDr. Ivona Holzerová, správca nadácie